

[Aksel Larsen.]

et udvalg, der skulle kulegrave hele den økonomiske politik, alle dens sider, og se at nå frem til forslag om, hvad der kunne gøres. Det var det rette forum. Der havde partierne sat deres økonomiske eksperter ind, dér havde partierne sat deres om jeg så må sige, politiske kanoner ind, dér var et forum, hvor regeringen kunne forhandle. Men regeringen undgik det ganske bevidst og signaliserede derfor igen, at det ikke just var forhandling med folketinget, den var ude på. Den ville klare sagerne med en del af folketinget, nemlig de 3 regeringspartiers medlemmer, og så kunne det øvrige folketing få lov til at sige ja eller nej, fornemmelig nej.

Det ser ikke ud til, at regeringen selv har troet på det geniale i sin plan af 30. april, for hvis den havde troet på den, var den gået til folketinget med den, til det nævnte folketingsudvalg; hvis den strandede dér, havde regeringen jo den mulighed at gennemføre den i kraft af sit flertal. Det ser altså ikke ud til, at regeringen, da det kom til stykket, troede tilstrækkeligt på sin politiks rigtighed. Jeg er ellers af den mening, at hvis en regering er overbevist om sin politiks rigtighed og kan skaffe flertal for den i folketinget, bør den gennemføre sin politik.

Men regeringen kunne naturligvis have gjort noget andet. Hvis den opfattede det sådan, at der ville blive en så kolossal uro på arbejdsmarkedet, strejker, og hvad ved jeg, at det ikke var til at bære, kunne regeringen, hvis den var overbevist om sin politiks rigtighed, have appelleret til vælgerne. Det gjorde den heller ikke, og det er den dag i dag uklart, om det var regeringens frygt for at møde vælgerne, dens mistro til sin egen økonomiske plan, eller uenighed mellem regeringspartierne, der bevirkede, at man lod det hele falde og søgte at fortsætte som regering, som om ingenting var hændt. Så nødlandede man på de forslag, vi har til anden behandling her i dag.

Det væsentlige i disse forslag er forslaget om en forhøjelse af momsens med 2,5 pct., hvilket skulle forøge statskassens indtægter med ca. 1½ milliard kr. om året. Hvad skal de bruges til? Ja, der skal bruges lidt til sociale kompensationer, og så skal der bruges en 300 mill. kr. til arbejdsgiverne, for at de kan anvende dem som tilskud til de lønning-

ger, de skal udbetale, hvis der kommer en anden dyrtidsportion. Hvis der nu ikke kommer en anden dyrtidsportion, er der 300 mill. kr. mere i finansministerens kasse, og det har han formodentlig ikke noget imod. Så skal de bruges til at give rentefrie lån til erhvervslivet og navnlig til landbruget, sådan som hr. Grünbaum har nævnt, og — ja, det er altså det væsentlige.

Denne metode garanterer ikke imod pristigninger. Den sikrer ikke, at arbejdsgivertilskuddet holder priserne nede, den garanterer ikke imod omkostningsstigninger. Tværtimod. Enhver ved, at en momsforhøjelse må aflejre sig i omkostningsstigninger; men det, vi hørte fra regeringens side, indtil dette geniale forslag kom frem, var ellers, at omkostningerne ikke måtte stige, for så gik Danmark fallit. Danmark skulle være i stand til at klare sig ude på verdensmarkedet, og derfor skulle omkostningerne holdes nede. Her kommer regeringen med lovforslag, som ved deres gennemførelse vil sætte omkostningerne i vejret. Men bevares, momsforhøjelsen giver et større kasseoverskud, end regeringen tidligere har erklæret var tilstrækkeligt, og det vil altså sige, at vi er havnet i det dilemma, regeringen befinder sig i; vi er havnet i regeringens anvendelse af den sædvanlige kvaksalverhestekur, der hedder finanspolitisk stramning, denne gang over forbrugsafgifterne.

Det vil vi ikke være med til. Vi vil derfor stemme imod, og vi ser ikke nogen mulighed for at stille nogen ændringsforslag til regeringsforslagene, som på nogen måde kan gøre dem bedre.

Hvad angår de stillede ændringsforslag til momsforhøjelsesforslaget, har jeg ingen bemærkninger. Dem må regeringen og regeringspartierne selv om. Men jeg kan ikke tilbageholde den bemærkning, at jeg alligevel er imponeret over, at de konservatives ordfører, hr. Hans Kjær, takkede finansministeren for den beredvillighed, hvormed han har accepteret forslaget om at lade momsforhøjelsen træde i kraft den 29. juni i stedet for den 1. juli. Jeg er temmelig sikker på, at finansministeren ved, at derved tjener han 2 dages afgiftsforhøjelse mere, end han ellers ville have tjent, så ligefrem takke ham for beredvilligheden behøver man ikke. Jeg er sikker på, at hvis hr. Hans Kjær havde foreslået, at den skulle træde i kraft